

Nr 902

Av herr Björkman, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 109, angående ny organisation av totalförsvarets regionala ledning m. m.

(Lika lydande med motion nr 736 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 109 angående ny organisation av totalförsvarets regionala ledning föreslås att riket indelas i sex militärområden. Gotland — nuvarande VII. militärområdet — förutsättes därvid skola inordnas i III. militärområdet, vars militärområdesstab i fredstid föreslås förlagd till Strängnäs. Samtidigt hänföres Gotland till III. militärområdets civilområde.

För närvarande handlägges den operativa planläggningen av Gotlands försvar inom Gotlands eget militärområde. Militärområdesbefälhavaren på Gotland sorterar i likhet med vad som gäller för övriga militärområden direkt under överbefälhavaren. Även om Gotland i den föreslagna organisationen hänföres till III. militärområdet erhåller Gotland dock en särställning som saknar motsvarighet på andra håll. Med hänsyn till Gotlands framskjutna och isolerade läge — som bl. a. innebär korta anflygnings- och överskeppningstider för en angripare samt uppenbar risk för att ön kan bli isolerad från fastlandet — föreslås Gotland bli eget militärkommando, benämnt Gotlands militärkommando, under ledning av chefen för Gotlands militärkommando. Dessutom kommer en viss förstärkning av militärkommandostaben att ske med hänsyn till de »särskilt stora krav på aktualitet och kvalitet i krigsförberedelsearbetet» som Gotlands utsatta läge kräver.

I försvarsledningsutredningens betänkande och i Kungl. Maj:ts proposition har alltså fastslagits att Gotland ur militär synpunkt intar en sådan särställning att speciella hänsyn är motiverade. Helt kan man inte avveckla den nuvarande organisationen även om den i operativt planlägningshänseende föreslås bli inordnad i ett militärområde på fastlandet. Även om man har förståelse för behovet av en enhetlig och integrerad planläggning av vårt regionala försvar synes dock vissa betänkligheter kunna anföras mot att den operativa planläggningen av försvaret på Gotland inte längre handlägges inom eget militärområde. Det synes därför önskvärt att Gotlands nuvarande militära försvarsorganisation, under beteckningen Gotlands militärkommando, kvarstår med nu rådande lydadsförhållanden och att frågan om en eventuell ändring härav prövas först sedan omorganisationen i övrigt genom-

förts och ytterligare erfarenheter vunnits. Därav följer att planläggningen av civilförsvaret på Gotland bedrivs parallellt med det militära förberedelsearbetet.

Med stöd av vad här ovan anförts hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 109 angående ny organisation av totalförsvarets regionala ledning måtte besluta att Gotlands militära försvarsorganisation, under beteckningen Gotlands militärkommando, skall kvarstå med nuvarande lydtnadsförhållanden och att frågan om en eventuell ändring härav prövas först sedan organisationen i övrigt genomförts och ytterligare erfarenheter vunnits.

Stockholm den 14 april 1964

Folke Björkman